

નાગરિકોનો પણ સક્રિય સહકાર મળ્યો છે. એ સાથે જ નાગરિક મોરચે પણ તમામ પ્રકારના પ્રદૂષણને નિયંત્રિત કરવા માટે અત્યારસુધીમાં ઘણું કામ થઈ ચૂક્યું છે.

આ વાત કરીએ છીએ ત્યારે એર ક્વોલિટી ઈન્ડેક્સ (AQI) શું છે એ ટૂંકમાં સમજીએ. ૧૯૬૮થી વૈશ્વિક સ્તરે શરૂ થયેલી આ પદ્ધતિમાં આંકડાશાસ્ત્રની મધ્યાક અને મધ્યસ્થ કાઢવાની રીતનો ઉપયોગ થાય છે. એ રીતે જોઈએ તો વિવિધ દેશોનો સલામત અને જોખમી AQI જે તે દેશ મુજબ અલગ-અલગ હોય છે. જેમ કે, ઓસ્ટ્રેલિયામાં સલામત ૦થી૩૩ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૨૦૦થી વધુ હોય છે. કેનેડામાં સલામત AQI ૧ થી ૩ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૧૦ થી વધુ હોય છે. ચીન અંતર્ગત હોંગકોંગમાં સલામત AQI ૧ થી ૩ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૫૦ થી વધુ હોય છે. અને મેઈન લેન્ડ ચીનમાં સલામત AQI ૦ થી ૫૦ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૫૦૦ થી વધુ હોય છે. યુરોપમાં સલામત AQI ૦ થી ૨૫ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૧૦૦થી વધુ હોય છે. ભારતમાં સલામત AQI ૦ થી ૫૦ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૪૦૧-૫૦૦ની વચ્ચે હોય છે. મેક્સિકોમાં પણ સલામત AQI ૦ થી ૫૦ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૩૦૧-૫૦૦ની વચ્ચે હોય છે. સિંગાપોરમાં સલામત AQI ૦ થી ૫૦ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૩૦૧-૫૦૦ની વચ્ચે હોય છે. સાઉથ કોરિયામાં પણ સલામત AQI ૦ થી ૫૦ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૨૫૧-૫૦૦ની વચ્ચે હોય છે. યુ.એસ.માં પણ સલામત AQI ૦ થી ૫૦ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૩૦૧-૫૦૦ની વચ્ચે

હોય છે. યુ.કે.માં સલામત AQI ૧ થી ૩ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૧૦ હોય છે. અને વિયેતનામમાં સલામત AQI ૦ થી ૫૦ વચ્ચે જ્યારે જોખમી AQI ૩૦૧-૫૦૦ની વચ્ચે હોય છે.

આ ઉપરાંત વિશ્વમાં હવાઈ પ્રદૂષણની પરિસ્થિતિની વાત કરીએ તો વિવિધ દેશોમાં હવાઈ પ્રદૂષણની પરિસ્થિતિ એ છે કે ગમે ત્યારે એસિડ રેઈન થાય છે અને ઓફિસ તેમજ ઘરના આંતરિક વાતાવરણમાં સતત પ્રદૂષણ અનુભવાય છે. મતલબ કે ઈનડોર પોલ્યુશનની સમસ્યા પણ વિશ્વમાં ગંભીર હોય છે.

છેવટે પર્યાવરણવાદીઓ એ મુદ્દે શું કરે છે તે જોઈએ તો સૌપ્રથમ તો તેઓ માત્ર વાયુ પ્રદૂષણ જ નહીં બલકે તમામ પ્રકારનું પ્રદૂષણ ઘટાડવા માટે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે કડક કાયદા બનાવવામાં નિમિત્ત બનવાની સાથે વૈકલ્પિક ઊર્જાના સ્ત્રોતો શોધવા ઉપરાંત બિનજરૂરી રીતે થતું પ્રદૂષણ ઘટાડીને તેનું નિયંત્રણ કરવામાં તેમજ એ રીતે પર્યાવરણની જાળવણી અને સંરક્ષણમાં નિમિત્ત બનતી ટેક્નોલોજી શોધવામાં અથવા જરૂર પડ્યે તેને વિકસાવવામાં પણ નિમિત્ત બને છે. મતલબ કે હવાઈ પ્રદૂષણ ઘટાડવામાં પર્યાવરણવાદીઓની ભૂમિકા પણ નોંધપાત્ર હોય છે.

—કુલદીપ મણિયાર

જ્યારે ગરજ પતી જાય છે ત્યારે માણસને મંદિરના ત્રણ પગથિયા પણ ઉંચા લાગવા માંડે છે !!

પંકજ એચ. જોષી-મો. ૯૮૨૪૨૪૨૭૭૨
નિલ પી. જોષી-મો. ૯૭૨૫૬૬૦૮૯૩
સમસ્ત બ્રહ્મક્ષત્રિય જ્ઞાતિના ગોર
૭/બી, ભગવતી પાર્ક, રાજ ચેમ્બર્સની સામે, ગોરનો કુવો,
મણીનગર (ઘસ્ટ) અમદાવાદ.

વિનોદભાઈ કનૈયા-મો. ૯૯૭૪૪૨૨૬૧૫
હર્ષિદાબેન વી. કનૈયા-મો. ૯૭૨૪૬૬૦૮૭૪
સમસ્ત બ્રહ્મક્ષત્રિય જ્ઞાતિના ગોર
૧૬૨૮, માળીની ખડકી, માંડવીની પોળ, આસ્ટોડીયા ચકલા,
આસ્ટોડીયા, અમદાવાદ.